

Főleg Felsőoktatási Hírek

AZ OKTATÓI HÁLÓZAT VÁLOGATÁSÁBAN – 2021. 02. 13. – 2021. 02. 19.

2021. 02. 19. Magyar Narancs; 2021. 02. 20. Telex

Egy négy napja megjelent új rendelet szerint 2023-tól módosulnak a középszintű irodalom érettségi feladatai, és pedig úgy, hogy az [visszatérést jelent „az irodalomtanítás 1978 előtti, reformtankönyvek előtti állapotához”](#), jelentette ki Arató László, a Magyar tanárok Egyesületének elnöke. Szerinte eltűnik az érvelés és a gyakorlati szövegalkotás, helyettük [„egy 50-70 évvel ezelőtti műveltségismertetés jegyében” lexikális ismereteket követelnek majd, így ez a „magolás érettségije” lesz](#). Ezzel nő a nyomás az új NAT-ban megjelenő „iszonyatos tananyagmennyiség” megtanítására, pedig „az irodalomtanítás legfőbb célja az olvasás megszerettetése” lenne.

2021. 02. 19. HVG

[Egy 2 nappal ezelőtti Vidnyánszky-interjút ismertet a lap](#). Idézetek: „[E]z egy komoly, felépített gépezet, mindenféle szinten működnek katonák a másik oldalon, vannak hivatásos lejáratók, akiknek egész életük és munkásságuk mások befektetése és a közélet piszkítása”, és ez sok potenciális munkatársat elriaszt.

„[E]lképesztő és iszonyatosan felelőtlen agitáció ment az egész országban a drámatagozatos középiskolákban, hogy ne jöjjenek a diákok felvételizni”. Kifejezetten „szurkol” a Freeszfe Egyesületnek, ugyanis „Németh Gáboréknak nem sikerült az előző 20 évben szabad diskurzusú, kreativitású intézményt felépíteni, kirekesztőt, egysíkút, bezárkózót igen” – de hátha majd most.

2021. 02. 19. Népszava

[A kormány magyarázat nélkül felmondta a Budapesti Tavaszi Fesztiválról szóló szerződést a fővárosi önkormányzattal](#). Káel Csaba bejelentette: a kormány két új fesztivált óhajt indítani, amelyeket ő fog vezetni. (Nevük a már megszokott [anakolut szerkesztésmóddal](#) – így hangzik: Bartók Tavasz Nemzetközi Művészeti Hetek, illetve Liszt Ferenc Ünnepe Nemzetközi Kulturális Fesztivál.)

2021. 02. 19. 444

Más egyetemekkel ellentétben [az SZFE-n komoly kockázatot vállal, aki passzíváltatja magát, mert több okból sem biztos, hogy később vissza tud térni](#). A 86 hallgató, aki a passzíválást választotta, ennek tudatában döntött. Helyzetüket külön nehezítette a zavaros kommunikáció a passzíválási kérelmek engedélyezésével kapcsolatban.

2021. 02. 19. HVG, 24hu

101 nap után ma véget ér az SZFE-dolgozók sztrájkja. Bár a bíróság jogszerűnek ítélte a sztrájkot, a munkáltató elzárkózott a párbeszédetől, és kijelentette: „érintettsége hiányában a maga részéről lezártnak tekinti a sztrájk tárgyalásokat”. Ugyanakkor arra szólították fel a sztrájkbizottságot, hogy igazolják a sztrájk „széleskörű támogatottságát”, és hogy „személyükben is bírják-e az egyetem munkavállalói többségének bizalmát”. [A sztrájkbizottság nem lát esélyt az egyeztetés bekövetkeztére, így ezt a fórumkeresést nem folytatják – mondta Csató Kata ügyvivő](#). Jogilag a folyamat még mindig nem zárult le, mert a munkáltató és a fenntartó fellebbezett, de a TASZ jogásza szerint nem valószínű, hogy a Kúria megváltoztatná a korábbi döntéseket. Amúgy a sztrájk során az oktatók [ügyeltek arra, hogy az oktatás ne lássa kárát a munkabeszüntetésnek, és nem a megtartandó órák alatt sztrájkoltak; mindazonáltal a sztrájkkal eltöltött munkaóráikat levonták a bérükből](#).

2021. 02. 18. Jelen (hetilap, 24–27. oldal) **[Csak erős idegzetűeknek!]**

Interjú Borhy Lászlóval, az ELTE rektorával, az MRK társelnökével. Részletek: Az MRK-nak nem feladata a modellváltásokkal kapcsolatos alkotmányossági kérdéseket vizsgálni; amúgy meg minden modellváltást tárgyalások előztek meg, „a vidéki egyetemek esetén is rendelkezésre állt néhány hét”; a MOME pedig több évig tárgyalta. „Az, hogy milyen időintervallumban tudta ezt egy egyetem lefolytatni, az intézmény tárgyalási pozícióján állt vagy bukott.” [Sic!]

A folyamat problémamentes volt, kivéve az SZFE-t. Ott sem a modellváltás tényét utasították el, csak a kuratórium összetételével nem értettek egyet. „Ettől a ponttól kezdve az MRK-nak ez már nem szakmai, hanem személyi kérdés.”

A fenntartó eddig is és ezután jóváhagy csupán, csak mostantól a „jóváhagyási feladat” a kuratóriumokhoz kerül. (Értésre adja: az SZFE polgársága a hibás, amiért gyakorlatilag akadályozta az országgyűlés által elfogadott 2020. évi LXXII-es törvény végrehajtását az egyetemén.) „Nincs rálátása”, hogy Európában másutt ülnek-e aktív politikusok az egyetemek fenntartói testületében, de az MRK-ban nem hallott ezzel kapcsolatban „negatív felhangokat”, ugyanis az intézmények büszkéek a hozzájuk kötődő kuratóriumi tagokra, ha politikusok, ha nem. De ezt a kérdést majd Stumpf István megvizsgálja. Az autonómia kérdéseit szintén Stumpf István fogja szabályozás alá vonni, „hiszen kétségtelenül nagyon gyorsan [de vö. fentebb] zajlott le az átalakulási folyamat, és heterogén helyzet alakult ki”.

Az MRK márpedig most is nyomást gyakorolt a kormányra, mint egykor, hiszen a modellváltás nem másnak, mint az ő kezdeményezésüknek, az ő gazdasági autonómiára vonatkozó, sok fórumon megvitatott javaslataiknak köszönhető, az ő 10 éve „érlelődő ötletüket” fogadta el a kormány! Az intézmények egy része maga jelentkezett, más része jelentkezett ugyan, de „nem kapta meg a felhatalmazást” [kitől?]; harmadik része nem jelentkezett ugyan, de már „pozitívan ítéli meg a folyamatot”.

[Ám mindezek ellenére] az ELTE-n ő és a karok vezetői úgy döntöttek, nem kérik a modellváltást, éspedig azért, mert 1) nem tartaná szerencsésnek, ha az állam teljesen kivonulna a felsőoktatásból [miért is?], és 2) az ELTE mindig is hozzájutott a szükséges támogatásokhoz, így finanszírozása stabil.

2021. 02. 18. Magyar Narancs (hetilap, 13–16. oldal)

Mik a modellváltás következményei a másfél éve magánegyetemként működő Corvinuson? A béreket megemelték, de sokakat felháborított a teljesítményértékelési mód, amellyel az oktatókat kategorizálták. Még hevesebb tiltakozást váltott ki a háromféle akadémiai életpálya, amelyek között nem lehet szabadon választani, mert a vezetés az „oktatáshangsúlyos” pályára akar kényszeríteni többeket a jóval kedvezőbb „kutatóshangsúlyos” vagy „kiegyensúlyozott” helyett. Megszűntek a karok, némely intézetben a tanszékek is; a szenátusnak a legtöbb kérdésben csak véleményezési joga van. A hallgatói létszám tavaly kb. 20%-kal csökkent; féltő, hogy az egyetemvezetés ezt nem is bánja, mert az elitképzés a célja. Van, aki szerint a modellváltás bukásra ítélt ötlet: „Nem tud jól működni egy olyan konstrukció, amelyben érdemi felelősség nélkül teljhatalmat és közvagyonot adunk néhány politikai alapon kiválasztott embernek.”

Hadas Miklós egyetemi tanár, OHA-tag volt az egyedüli, aki nevét vállalva nyilatkozott a lapnak. Elmondta: 2020 tavaszán morális okokból távozott a Corvinsról, mert nem tartotta elfogadhatónak, hogy „NER-közeli személyek egyik pillanatról a másikra teljhatalmat kapjanak”. Közrejátszott az is, hogy egyes „megalkuvó és gyáva” kollégáival szemben „megvetést kezdett érezni”. Mivel intézetében egyedül emelte fel a szavát az összevonás és a politikai okból kinevezett új igazgató ellen, „megfagyott körülötte a levegő”, „balhész figurának” tartották. Úgy látja, saját pályájának és a tudománynak is jót tett azzal, hogy távozott (a nyilatkozat teljes szövege [itt](#) olvasható).

2021. 02. 18. Szabad Európa

Kétrészes írásában Kerényi György sorra veszi a miniszterelnök „eddigi történelemátírásait”, a Fidesz „történelmi mítoszteremtő (verbális, anyagi és intézménygründoló) erőfeszítéseit”. [Az első rész a XX. századra vonatkozó Fidesz-narratívát foglalja össze](#), a második a honfoglalásig követi a kormányfő „történelmi kalandozásait”. [A narratívák kanonizálásához saját „tudományos” műhelyeket kellett felállítaniuk, meglévőket likvidálniuk, és el kellett politikailag foglalniuk legfontosabb múlt- \(és valóság-\) értelmező intézményrendszerünket: a magyar felsőoktatást](#) – von mérleget a szerző.

2021. 02. 18. HVG

[„A művészetért és a művészetoktatásért viselt közös felelősség megnyilvánulása ez a nemes gesztus, amelyért rendkívül hálásak vagyunk!](#) Őszintén reméljük, hogy döntésük nem volt hiábavaló, és 2021 nyarán birtokba vehetjük az épületet, melynek falai között végre felcsendülhet a zene” – közölte a Molnár Antal Zeneiskola, reagálva arra, hogy FreeSZFE Egyesület lemondott a Damjanich utcai épület bérleti jogáról.

2021. 02. 18. Forbes

Ma közzétették a brit egyetemekre jelentkezők statisztikáit. [A magyar jelentkezők száma 58%-kal, az egész EU-ból jelentkezőké pedig 40%-kal csökkent a tavalyihoz képest, ami a brit illetékes szerint aggodalomra ad okot.](#) Több egyetem befagyasztotta a tandíját, mások meg 5000 fontnyi, nagyjából 2 millió forintos ösztöndíjat garantálnak a felvett EU-s hallgatók számára, de a helyzet nyertese így is a jóval kedvezőbb tandíjakkal kecsegtető Hollandia lehet.

2021. 02. 18. Mércse

Michael Ignatieff közölte: [a CEU követeli diájkjuknak, Ahmed Samirnak a szabadon bocsátását és visszaengedését Ausztriába](#), mivel az ellene felhozott vádak egyértelmű koholmányok, és Egyiptomban nem részesülhetett méltányos bírósági eljárásban. Hozzátette: Samirért már az osztrák és amerikai hatóságok is közbenjártak Kairóban. Magyar jogvédők szintén felszólították Szijjártó külügyminisztert a diák érdekében való közbenjárásra, hiszen Samir a tanulmányait nálunk kezdte. Az Amnesty International szerint Samir egyértelműen politikai nézetei miatt lett fogoly. Korábban már két hallgató tűnt el Egyiptomban; az egyikük olasz volt, megkínzott holttestét néhány nap múlva megtalálták. Másikuk Olaszországban tanuló egyiptomi.

2021. 02. 18. Növekedés

[A diákszövetkezeteken keresztül munkát vállaló fiatalok is mentességet kapnak a személyi jövedelemadó alól](#), közölte Novák tárcanélküli miniszter. Ez azt jelenti, hogy az átlagosan bruttó 96 ezer forintnyi fizetésüket nettó jövedelemként kapják kézhez.

2021. 02. 18. Magyar Narancs

[A Nemzetstratégiai Kutatóintézet \(NSKI\) rajz- és esszépályázatot hirdet óvodás, iskolás és egyetemista fiataloknak a magyar zászló és címer napja alkalmából. A védnökök: Semjén miniszterelnök-helyettes, Wittner Mária, Német Szilárd, Maruzsa államtitkár és Szász Jenő NSKI-elnök, a zsűri elnöke: Takaró Mihály antiszemita irodalomtörténész.](#) A pályadíjakra alig több mint egymilliót szánnak; a lap ezzel kapcsolatban felidézi, hogy az intézet tavaly 15 milliót költött irodaház-takarításra, szakmai konzultációk luxuscateringjére és állítólagos „élményfilmek” gyártására, továbbá emlékeztet Takaró botrányos megnyilvánulásaira.

2021. 02. 17. Mércse

Szél Bernadett az alapjogok biztosához fordul, mert szerinte [az egyetemek megfelelő tájékoztatás és előkészítés nélkül, ígéretekkel és pénz-visszatartással való zsarolással lettek belekényszerítve a modellváltásba, ami egyértelműen ellentétes a jogállamisággal és a jogbiztonság elvével.](#) Ezek az átalakítások mindannyiunk jövőjéről szólnak, így mindannyiunknak jogunk van a beleszólásra.

2021. 02. 17. Telex

Kárpáti Péter volt SZFE-docens szerint hiába próbálja az egyetem vezetése elbagatellizálni a magukat passzíváltató hallgatók létszámát, az 2018-hoz képest [valójában meghússzorozódott.](#)

2021. 2. 17. HVG (hetilap)

Cikk Kásler miniszter kitalált magyarságtörténetének és az azt hirdető propagandagépezetnek a háttéréről, Fidesz-közeli összefüggéseiről, áráról és arról, [„mikor és hogyan lett elege a jobboldali tudósoknak” belőle.](#)

2021. 02. 17. Magyar Narancs

Von Leyen EB-elnök [elutasította Skócia újrafelvételét a Erasmus-cserébe,](#) mert az csak úgy lenne lehetséges, ha az Egyesült Királyság egésze lépne vissza a programba. Skócia és Wales Erasmusba való újracsatlakozását 145 EP-képviselő kérte.

2021. 02. 17. Dehir

Szijjártó külügyminiszter közölte: [a Debreceni Egyetem saját campust nyit Üzbegisztánban.](#)

2021. 02. 17. G7

[A Rajk Szakkollégium két diákja interjút készített 5 vezető amerikai egyetemen a Neumann János- és Herbert Simon-díj 11 korábbi díjazottjával.](#) E díjakat a szakkollégium tagjai ítélik oda olyan kiemelkedő professzoroknak, akiknek munkássága jelentős hatást gyakorolt rájuk. A videósorozat holnaptól látható a G7-en.

2021. 02. 17. HVG

[A lap által megkérdezett színésztanodák arra számítanak, hogy OKJ-képzéseikre ezután többen jelentkeznek olyanok, akik színészek akarnak lenni, de nem Vidnyánszky Attila irányítása alatt.](#) Ezek a képzések nem adnak diplomát.

2021. 02. 16. Telex

Szijjártó külügyminiszter jakartai sajtótájékoztatóján jelentette be: [a kormány indonéz diákoknak is nyújt állami ösztöndíjat egy 13 magyar és 23 indonéz egyetem közti együttműködés keretében.](#) Idén 1200 indonéz hallgató részesült magyarországi ösztöndíjban; a jövőben esetleg megemelik a megpályázható helyek számát.

2021. 02. 16. Forbes

A Repeta-matek című tévéműsorával vált ismertté Geröcs László matematikatanár, tankönyvszerző, aki [közel negyven évig volt az ELTE Trefort Gyakorlógimnáziumának vezető tanára. Most nyugdíjasként online videósorozatokkal készít fel érettségizőket](#) a közép- és emelt szintű érettségire, és további, pl. tudománytörténeti kurzusokat tervez.

2021. 02. 16. Szabad Európa

[Tabló a több mint 1800 belarusz tüntető egy részéről, akik ellen az augusztusi elnökválasztás óta már megindult vagy le is folyt a büntető eljárás. Többségük tizen- vagy huszonéves, sokan](#)

[egyetemisták](#). A 250 fényképből közölt válogatást a lap, rövid információval a letartóztatás (sokszor mondva csinált) okáról és az ítéletről (amely legtöbbször többéves szabadságvesztés).

2021. 02. 16. Népszava

Akik ebben a tanévben kezdték a gimnáziumot, azoknak már az új, NAT-hoz igazított érettségi vizsgakövetelmények szerint kellett volna tanulniuk, de ezek csak tavasszal lesznek készen. Totyik Tamás PSZ-alelnök szerint nem utólag, hanem a NAT bevezetése előtt kellett volna kidolgozni őket: [„ha egy pedagógushallgató azt mondaná a vizsgáztatóinak, hogy a kimeneti követelmények nélkül is be lehet vezetni egy új alaptantervet, rögtön megbuktatnák”](#).

2021. 02. 16. Magyar Narancs, Magyar Hang

A Magyar Közlönyben megjelent rendelet szerint a miniszterelnök a Kossuth-díj, a Széchenyi-díj és még további 3 művészeti díj adományozásáról döntő bizottságba [tagnak kérte fel Bogsch Erik vegyész mérnököt, Eperjes Károly színészt, Hámori József neurobiológust, Klinghammer István akadémikust, Maróth Miklós ELKH-elnököt, Marton Éva operaénekest, Mezey Katalin költőt, Sánta Ferenc hegedűművészt, Vékás Lajos jogászt és Vidnyánszky Attila rendezőt](#). A Magyar Narancs szerint a korábbi tagok – a kultúráért-oktatásért felelős miniszter, a tudománypolitikáért felelős miniszter, a MTA és az MMA elnöke – mellé jelölték ki őket, [a Magyar Hang szerint viszont Freund Tamás MTA-elnök kikerült a bizottságból](#).

2021. 02. 16. 444

Az SZFE új vezetése bejelentette: [mindössze 4 hallgató távozott az egyetemről, és 86 passzivalás történt](#), ami szerintük átlagos mérték.

2021. 02. 16. HVG, ATV

[Lemondott a Damjanich utcai épület frissen szerzett bérleti jogáról a Freeszfe Egyesület, miután az „politikai fronttá” vált](#). A szemeszter végéig maradnak, addig új helyszínt keresnek. A VII. kerületi önkormányzat úgy reagált, hogy [„a Fidesznek újra sikerült elérnie, hogy az szfe-s diákok otthontalanná váljanak”](#).

2021. 02. 15. Szabad Európa

[Két hallgató beperelte az Asztraháni Állami Egyetemet, amiért harmadmagukkal kirúgták őket, mert részt vettek a Navalnij bebörtönzése elleni tiltakozáson](#). Az ellenzéki tüntetéseken való részvétel több orosz egyetemen is retorziókat vont maga után, de a tényleges kirúgások nagyon ritkák. A kirúgottak egyike az asztraháni rektor lemondatásáért kampányol, mivel az plagizálta a doktori disszertációja jelentős részét.

2021. 02. 15. Magyar Narancs

[Az alapvető jogok biztosa is jogszerűtlennek találta az iskolaérettség eldöntésének idén bevezetett új rendszerét, mert esélyegyenlőtlenséghez vezet, és a gyerekek számára jogsértést eredményez](#). A Szülői Hang Közösség szerint ezek a jogsértések csak a törvény visszavonásával és új szabályozás kidolgozásával orvosolhatók.

2021. 02. 15. Magyar Narancs

[Az SZFE közössége kapta 2021-ben az Ars Humanica Hungarica Kör által 2011-ben alapított Magyar Civil Becsületrendet](#). Radnóti Sándor laudációjában okként kiemelte a „civil kurázsit, mind a diákok, mind a tanárok részéről”.

2021. 02. 15. Népszava

[A török könyvkiadók szövetsége szerint tavaly nemcsak szépirodalmi, hanem gyermek-könyveket is betiltott az Erdogan-rezsim.](#) A 2016-os puccskísérlet óta kirakatperekben szerzőket ítélték börtönbüntetésre, több százezer könyvet tiltottak be (köztük Albert Camus és Spinoza munkáit); a kiadók félnek, az öncenzúra a cenzúrát is felülmúlja.

2021. 02. 15. HRPortál

[„Egyetlen év alatt több új információ keletkezik, mint az elmúlt 5000 évben összesen, \[...\] folyamatosan bővül a hozzáférhető ismeretanyag, és ugyanilyen gyorsan változik a szakmai környezet is. A hallgatókat erre az új környezetre, változó világra kell felkészíteni,](#) hogy a rengeteg információból ki tudják választani, hogy mire érdemes odafigyelni, legyen kritikus a gondolkodásuk, a problémamegoldásra tudjanak fókuszálni” – mondta dr. Tóth Ágnes, a Metropolitan Egyetem elnök-vezérigazgatója. Szerinte míg korábban az egyetem a tudás forrása volt, addig ma a hangsúly a készségfejlesztésen és a szocializáción van. Ehhez az oktatóknak is gyökeresen meg kell változniuk, mentorokká kell válniuk, hiszen a hallgató immár maga kell, hogy „összerakja a tudását”.

2021. 02. 14. 444

[Kiss-B. Atila operettszínházi főigazgató vezetésével operett- és musicalszínész osztály indul az SZFE-n.](#)

2021. 02. 13. Mérce

Ujhelyi István MSZP-s EP-képviselő szerint a mai napig nem történt meg a széleskörű társadalmi egyeztetés az EU újjáépítési alapjából lehívandó ezermilliárdok felhasználásáról, pedig a kormánynak hamarosan be kell nyújtania az ehhez szükséges ún. nemzeti reformtervet, amihez [csatlónia kell a társadalmi partnerek \(önkormányzatok, szakszervezetek, civil szervezetek\) véleményét is.](#) Ujhelyi szerint a kormány csak „elbábozza” a társadalmi párbeszédet, hiszen a tervről mindössze egy 13 oldalas „fércmunka” jelent meg, az is a kormány pályázati honlapján „eldugva”. [Ebből az alapból jutna ama bizonyos 420 millió eurós \[1500 milliárd forint\] összeg is a felsőoktatásra. Ezzel kapcsolatban Ujhelyi külön említi az egyetemek kuratóriumi fenntartásba való kiszervezésének „zsarolásos” végrehajtását és aggasztó kilátásait.](#) Mindezek miatt Ujhelyi és Karácsony Gergely főpolgármester közös levélben kéri von der Leyen EB-elnököt, hogy részletesen vizsgáltsa ki, megvolt-e a társadalmi párbeszéd, és hogy valóban a legfontosabb célokra fordítják-e a forrást.

2021. 02. 13. Telex

[Közeleg az új félév és a döntések ideje. Ebből az alkalomból hét SZFE-s hallgatót kérdezett a lap a terveiről.](#) Néhány részlet:

„Az SZFE-vel kapcsolatban pusztán az új oktatók szakmai programjára, oktatási tervére vagyok kíváncsi, amire folyamatosan hivatkoznak, amire az ígéreteket alapozzák, hogy ennek mentén sokkal jobb lesz az oktatás, hiszen mégsem egy épülettől tanul a diák, és nem minden jó szakember jó pedagógus.” (Távozó marosvásárhelyi cserediák, aki csak most tudta meg, hogy megkapja a kreditjeit, így nem kell az Erasmus+-ösztöndíjat visszafizetnie.)

„Remélem, hogy a Free SZFE mozgalom nem válik megközelíthetetlen elefántcsonttoronnyá, és amit a legőszintebben remélek, hogy nem eszi be magát közénk, fiatal alkotók közé alattomosan és végérvényesen a gyűlölet.” (Elsőéves hallgató, aki nem passzíváltat.)

„Az utolsó félévemet aktív státuszban fogom tölteni, de hogy végső soron a diplomámat szeretném-e az illegitim vezetők aláírásával kézhez kapni, abban már nem vagyok olyan biztos.” (Ötödéves színészhallgató.)

„Mindig meglepődöm, hogy ez a valóság, és nem Örkény vagy Molière tollából származik ez a modellváltás története.” (Másodéves színházi rendezőasszisztens hallgató, aki még mindig nem döntött.)

„Generációnk legfontosabb feladata most az elemzés és az emlékezés. Hogy amikor hamarosan mi jövünk, mi ne kövessük el azokat a hibákat, amelyek ilyen mértékű szakadást okoztak a művészvilágban. Ennek első lépése az, hogy ne ítélkezzünk se afölött, aki megy, se afölött, aki marad. Mert egy közösség vagyunk.” (Másodéves zenészház-rendező hallgató, aki elkezdte a félévet, de a továbbiakat még át kell gondolnia.)